

Sygn. akt II PK 61/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa J. B.
przeciwko M. R.
o ryczałt za noclegi,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 października 2015 r.,
skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w T.
z dnia 17 października 2014 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 października 2014 r. Sąd Okręgowy w T. w sprawie z powództwa J. B. przeciwko M. R. o ryczałty za noclegi, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził na rzecz powoda wskazane w punkcie I.1. sentencji kwoty tytułem ryczałtów za noclegi, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, oddalił apelację w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach postępowania.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzeby wykładni przepisów „prawa wspólnotowego w zakresie ich interakcji z przepisami prawa krajowego”. W ocenie skarżącego rozstrzygnięcia wymagają następujące kwestie: (-) czy zdaniem Sądu Najwyższego pracownikowi przysługuje zwrot kosztów podróży zagranicznej w

sytuacji, gdy to pracodawca (zgodnie z supozycją przepisu § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1991), dalej: rozporządzenie MPIPS, zapewnia pracownikowi nocleg), lecz pracownik sam dobrowolnie na podstawie art. 8 ust. 8 rozporządzenia 561/06, jako formę realizacji odpoczynku wybiera nocleg w kabinie i jednocześnie nie ponosi z tego tytułu żadnych kosztów? (-) czy zdaniem Sądu Najwyższego pracownik uprawniony jest do dochodzenia ryczałtów za nocleg, mimo że pracodawca wypłacił na rzecz kierowcy diety na podstawie § 5 rozporządzenia MPIPS, których wysokość liczona łącznie ze świadczeniem z tytułu ryczałtu za nocleg na podstawie § 9 ust. 4 rozporządzenia MPIPS odpowiada minimalnym wymogom wynikającym z przepisów rozporządzenia MPIPS wyłącznie dlatego, że strony nazwały to świadczenie dietą, mimo że zarówno pracodawca jak i pracownik byli przekonani co do faktu, że należności te mają pokryć wszystkie koszty poniesione przez pracownika z tytułu podróży służbowej? (-) czy zdaniem Sądu Najwyższego wystąpienie przez kierowcę z roszczeniami z tytułu ryczałtów na podstawie § 9 ust. 4 rozporządzenia MPIPS mimo uprzednio ustalenia i dobrowolnego wyboru odbioru noclegu w kabinie samochodu i otrzymywania z tytułu podróży służbowych zwrotu kosztów w wysokości 42 euro może stanowić nadużycie prawa w rozumieniu art. 8 k.p. i czy przepis ten, w tak zakreślonym stanie faktycznym, może stanowić podstawę do oddalenia powództwa? (-) czy zdaniem Sądu Najwyższego dopuszczalne jest przyjęcie, że podstawą do ustalenia ilości ryczałtów noclegowych jest rzeczywista ilość noclegów (za które kierowca poniósł realny koszt), czy też podstawę taką stanowi ilość hipotetycznych noclegów, przyporządkowanych do poszczególnych dób kalendarzowych lub też dób pracowniczych? (-) czy zdaniem Sądu Najwyższego z definicji legalnej „podróży służbowej”, uregulowanej w art. 2 pkt 7 lit. a oraz b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (j.t. Dz.U. 2012, poz. 1155 ze zm.) i obowiązującej po 3 kwietnia 2010 r. , wynika brak obowiązku pracodawców do wypłaty świadczeń noclegowych (w tym także ryczałtów za nocleg), jeśli kierowca nie realizował noclegu w zakresie definicji

„przewozu drogowego” w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o czasie pracy kierowców oraz art. 4 lit. a rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. oraz uregulowań wynikających z ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wniesiona w sprawie skarga nie wykazała znaczenia jej rozstrzygnięcia dla realizacji tej publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej, względnie potrzeby ujednoczenia orzecznictwa sądów powszechnych i rozwoju jurysprudencji.

Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2009 r., sygn. II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione

zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, s. 51; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126; z 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr 1293729). Obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.

W sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne we wskazanym wyżej znaczeniu. Formułowane przez skarżącego zagadnienia prawne opierają się bowiem na twierdzeniu, zgodnie z którym powód miał otrzymywać 42 euro, która zgodnie z wolą stron obejmowała zarówno dietę, jak i ryczałt za noclegi. Na takim założeniu skarżący opiera uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tymczasem takich ustaleń Sąd w zaskarżonym wyroku nie poczynił. Przeciwnie Sąd Okręgowy podzielił w tym zakresie ustalenia Sądu Rejonowego, zgodnie z którymi pozwany pracodawca wypłacał powodowi wyłącznie diety. Skarżący zwalcza poczynione ustalenia faktyczne powołując w podstawach skargi art. 233 k.p.c. (ponadto bez określenia paragrafu), co w skardze kasacyjnej jest niedopuszczalne (wyrok Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2006 r., III CSK 75/06, LEX nr 1515390; wyrok Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2014 r., I PK 309/13, LEX nr 1494015). Stan faktyczny w niniejszej sprawie jest też odmienny niż w rozpoznawanych przez Sąd Najwyższy sprawach zakończonych wyrokami z: 13 sierpnia 2015 r., II PK 241/14, (niepubl.), z 15 września 2015 r., II PK 248/14 (niepubl.) i z 7 października 2015 r., II PK 252/14, (niepubl.). Ponadto wskazać należy również na uchwałę Sądu Najwyższego w składzie siedmiu sędziów z 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14, OSNP 2014 nr 12, poz. 164.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

eb